

Dijelovi tevhida

[Bosanski – Bosnian – بوسني]

Muhammed b. Ibrahim b. Abdullah Et-
Tuvejdžiri

Prijevod: Senad Crnkić

2013 - 1434

IslamHouse.com

﴿ أقسام التوحيد ﴾

« باللغة البوسنية »

محمد بن إبراهيم بن عبد الله التويجري

ترجمة: سناد تسرنكتش

2013 - 1434

IslamHouse.com

Dijelovi tevhida

Tevhid, u kojeg su pozivali poslanici i s kojim su objavljene knjige, se dijeli na dvije vrste:

1. Tevhid spoznaje i pritvrde, i naziva se tevhidom rububijeta i tevhidom imena i svojstava. Ova vrsta tevhida je potvrđivanje stvarnosti bića Gospodara, te spoznaja Allaha putem lijepih imena, savršenih svojstava i Njegovih djela.

Značenje pomenutog: Na robu je da prizna i bude ubjeđen da je Allah jedan, da je On Gospodar, Vlasnik, koji upravlja i uređuje kosmos, Potpun u biću, imenima, svojstvima i djelima, Sveznajući, koji je svojim znanjem sve obuhvatio, u Njegovoj ruci je vlast i On sve može.

Samo On posjeduje lijepa imena i savršena svojstva, niko nije kao On u Njegovu biću, imenima, svojstvima i djelima:

„Niko nije kao On! On sve čuje i sve vidi.“ (Eš-Šura, 11)

2. Tevhid cilja i zahtjeva i još se naziva tevhidom uluhijjeta i tevhidom ibadeta, a

on je jedinstvo Allaha u svim vrstama ibadeta poput dove, namaza, straha, nade i sl.

Značenje pomenutog: Na robu je da prizna i bude ubjeđen da je Allah taj koji posjeduje božanstvenost nad svim svojim stvorenjima, te da samo On zaslužuje da Mu se ibadet čini, i nije dozvoljeno vršiti bilo kakav ibadet poput dove, namaza, traženja pomoći, oslanjanja, straha, nade, klanja, zavjeta i sl., osim Allahu Jedinome, a ko uradi nešto od spomenutog nekom mimo Allaha, taj je mušrik kafir, kao što kaže Allah Uzvišeni:

„A onaj koji se, pored Allaha, moli drugom bogu, bez ikakva dokaza o njemu, pred Gospodarom svojim će račun polagati, i nevjernici ono što žele neće postići.“ (El-Mu'minun, 117)

- **Propis priznavanja i prihvatanja tevhida:**

1. Što se tevhida rububijjeta tiče, insan ga priznaje shodno svojoj urođenoj prirodi i gledajući u svemir. Priznavanje samo ovog tevhida nije dovoljan i potpun iman u Allaha niti je dovoljan za spas od kazne,

jer ga je i Iblis priznao, kao i mušriki, ali im nije koristio jer nisu priznali tevhid ibadeta.

Dakle, ko samo prihvata i priznaje tevhid rububijjeta nije musliman niti muvehhid, i njegova krv i imetak nisu zabranjeni sve dok ne prizna tevhid uluhijjeta, dok ne posvjedoči da je Allah Jedan, koji nema sudruga, te prizna da jedino On zaslužuje da Mu se ibadet čini mimo svakog drugog i na tome radi i ustraje. Rekao je Allah Uzvišeni: **„A naređeno im je da se samo Allahu klanjaju (ibadete), da Mu iskreno, kao pravovjerni, vjeru ispovijedaju, i da molitvu obavljaju, i da milostinju udjeljuju; a to je - ispravna vjera.“** (El-Bejjine, 5)

2. Većina stvorenja su porekla i učinila kufr po pitanju tevhida uluhijjeta ili tevhida ibadeta, te je Allah zbog toga slao vjerovjesnike, objavio im Knjige, kako bi ljudima naredili da ibadet samo Allahu čine i da ostave one mimo Njega.

„Prije tebe nijednog poslanika nismo poslali, a da mu nismo objavili: "Nema

boga osim Mene, zato Meni ibadet činite!" (El-Enbija, 25)

„Mi smo svakom narodu poslanika poslali: "Allahu ibadet činite, a kumira (taguta) se klonite!"" (En-Nahl, 36)

- Tevhid rububijeta i tevhid uluhijeta su cjelina i iziskuju jedan drugog:
 1. Tevhid rububijeta iziskuje tevhid uluhijeta, pa ko prizna da je Allah Gospodar, Stvoritelj, Vlasnik i Opskrbitelj, obavezan je da prizna da samo On zaslužuje da Mu se ibadet čini, tako da neće dobiti, niti pomoć tražiti, niti se oslanjati, niti bilo kakav ibadet činiti osim Allahu Jedinom. Isto tako, tevhid uluhijeta iziskuje tevhid rububijeta, jer svako ko obožava Allaha ne čineći Mu širk, neminovno je da je takav već od prije ubjeđenja da mu je Allah Gospodar, Stvoritelj i Vladar.
 2. Nekada se rububijet i uluhijet spomenu zajedno na jednom mjestu. Tada svaki tevhid nosi svoje značenje, gdje će riječ Rabb ili Gospodar imati značenje Vladara i Upravitelja, a riječ Ilah ili Božanstvo će

imati značenje Onog koji se obožava s pravom i zaslužuje svaki oblik obožavanja mimo svega drugog, kao što je rekao Allah Uzvišeni u Kur'anu:

„Reci: *„Tražim zaštitu Gospodara ljudi, Vladara ljudi, Boga (Ilah) ljudi.“* (En-Nas, 1–3)

A nekada se pomene jedno od dvoje, pa imaju zajedničko značenje:

„Reci: *„Zar da za Gospodara tražim nekog drugog osim Allaha, kad je On Gospodar svega?“* (El-En'am, 164)

- **Stvarnost tevhida i njegova srž:**

Da insan svaku stvar vidi pogledom koji će ga odvojiti od svakog mimo Allaha, od uzroka i sredstava, tako da ne vidi dobro niti zlo, niti davanje niti spriječavanje, niti korist niti štetu, upravljanje i uređenje, osim od Allaha Uzvišenog, te da Ga shodno tom znanju obožava priznajući Njegovo jedinstvo bez iole širka.

- **Plodovi srži tevhida:**

Oslonac na Allaha u potpunosti, bez žaljenja i kuđenja ljudi, zadovoljstvo sa Allahom, ljubav prema Njemu, predaja Njegovoj presudi, ljepota

ibadeta i stalna pokornost, kao i lijepo mišljenje o Njemu i smiraj Njegovim pomenom.

- **Vrijednost tevhida:**

Rekao je Allah Uzvišeni: „*A one koji vjeruju i dobra djela čine obraduj džennetskim baščama kroz koje rijeke teku; svaki put kada im se iz njih da kakav plod, oni će reći: "Ovo smo i prije jeli" - a biće im davani samo njima slični. U njima će čiste žene imati, i u njima će vječno boraviti.*“ (El-Bekara, 25)

Rekao je Allah Uzvišeni: „*Biće sigurni samo oni koji vjeruju i vjerovanje svoje s mnogoboštvom ne miješaju; oni će biti na pravom putu.*“ (El-En'am, 82)

Rekao je Allah Uzvišeni: „*One koji vjeruju i čija se srca, kad se Allah spomene, smiruju - a srca se doista, kad se Allah spomene smiruju!*“ (Er-R'ad, 28)

Prenosi se od Ubade b. Samita, radijellahu anhu, da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem rekao: „*Ko posvjedoči da nema drugog boga osim Allaha Jedinog, koji nema sudruga, i da je Muhammed Njegov rob i Poslanik, te da je Isa Allahov rob i Poslanik, Njegova riječ koju je dostavio Merjemi i Ruh od Njega, te da je*

Džennet istina i da je Vatra istina, Allah će ga uvesti u Džennet shodno onom što ima od djela.“ Muttefekun alejhi.¹

Prenosi se od Džabira, radijellahu anhu, kako je rekao: „Došao je čovjek Allahovom Poslaniku, sallallahu alejhi ve sellem i rekao: 'Allahov Poslaniče, koje dvije stvari iziskuju druge dvije?' Rekao je: '*Ko umre ne čineći širk Allahu, ući će u Džennet, a ko umre čineći širk Allahu, ući će u vatru.*'“ Hadis bilježi Muslim.²

- **Veličina riječi tevhida:**

Prenosi se od Abdullaha ibn Amra ibn Asa, radijellahu anhuma, da je Allahov Poslanik, sallallahu alejhi ve sellem rekao: „*Nakon što je Nuhu, Allahovu Poslaniku, došla smrt, rekao je svome sinu: 'Ostavljam ti u oporuci sljedeće: 'Naređujem ti dvije stvari a zabranjujem ti dvije. Naređujem ti riječi *La ilahe illallah*, jer da se sedam nebesa i sedam zemalja stavi na jednu stranu vage a riječi *La ilah illallah* na drugu, prevagnula bi strana riječi *La ilahe illallah*. A i da se od sedam nebesa i sedam zemalja napravi zatvorena halka, slomila i presjekla bi je *La ilahe**

¹ Muttefekun alejhi, hadis bilježi Buhari, br. 3435 i Muslim, br. 28.

² Hadis bilježi Muslim br. 93.

illallah. Naređujem ti riječi *Subhanallahi ve bi hamdihi*, jer je to namaz svake stvari, njome se opskrbljuju stvorenja. Zabranjujem ti širk i oholost...“ Hadis bilježi Ahmed i Buhari u knjizi El-Edeb El-mufred.³

- **Potpunost tevhida:**

Tevhid neće biti potpun osim sa ibadetom Allahu Jedinom koji nema sudruga, te kloneći se taguta kao što kaže Allah: „***Mi smo svakom narodu poslanika poslali: "Allahu se klanjajte, a kumira (taguta) se klonite!"***“ (En-Nahl, 36)

- **Opis taguta:**

Tagut je sve u čemu rob pređe granicu u onom što se obožava poput kipova ili u onom što se slijedi poput vračara, loših učenjaka ili u onom kome se pokorava poput vladara i vođa koji su izašli iz pokornosti Allahu Uzvišenom.

- **Taguti su mnogobrojni a glavešina ima pet:**

Iblis, da nas Allah sačuva od njega, zatim svako ko bude obožavan a on zadovoljan time, zatim ko poziva ljude da ga obožavaju, zatim ko bude prizivao da zna nešto od nevidenog svijeta i ko ne

³ Hadis je vjerodostojan, bilježi ga Ahmed, br. 6583, Buhari u svojoj knjizi El-Edeb El-mufred, br. 558. Pogledaj Es-Silsila Es-Sahiha, br. 134.

bude sudio po onom što je Allah objavio. Rekao je Allah Uzvišeni: „**Allah je zaštitnik onih koji vjeruju i On ih izvodi iz tmina na svjetlo, a onima koji ne vjeruju - zaštitnici su im taguti i oni (taguti) ih odvođe sa svjetla na tmine; oni će biti stanovnici Džehennema, oni će u njemu vječno ostati.**“ (El-Bekara, 257)